

על אלו מומין פרק עשי בכורות

מז.

עין משפט
נר מצוה

גה א מיי פ"ו מהלכות ביאת
 מקדש ה' א ופ"ב
 מהל' אסורי מונח ה' ה' א
 טור י"ד מיון שט:
 גו ה מיי פ"ב מהלכות
 אסורי מונח ה' ג (טור)
 י"ד מיון שט):
 גז ה מיי פ"ו מהלכות ביאת
 מקדש ה':
 גח ד מיי ש"ד הלכה יב:
 גח ה מיי ש"ד הלכה יב:
 ס א מיי פ"ד מהלכות
 אסורי מונח ה' ג:
 סא ד מיי פ"ב ש"ה ג:
 סב ה מיי ש"ג א ופ"ד
 הלכה א:
 הלכה א:

הגהות הב"ח

[illegible]

רבינו גרשום

[illegible]

[ח] **ה** גר זה החרם. תימה אמאי לא קאמר מהיאי גר דבקללות
 של משנה מורה דכתיב בגר ובחכם והיאי גר לא היינו חרם
 ומוס קבוע הוא דכתיב ביה אשר לא תוכל להרפא וי"ל דמשמע
 כ"י דנקט הכא זו אף זו דגרש שאור חרם כ"י מבחון ומפנימי
 מוס ואפילי ילפת נמי שהוא לח מבחון

וְלֹא קִפֵּץ הַתַּחֲתוֹן
 מִתְּנִי עַל אֱלוֹ מוֹמִין
 מִלּוֹלֵי הַמוֹקֵדְשִׁין נִפְדִּין
 מִזֶּה לִי הָאֵת תֵּנָה לִיָּה
 שְׁחַטִּין אֶת הַבְּכוֹר סִיפֵא
 מִמוֹקֵדְשִׁין נִפְדִּין עֲלֶיהָ
 שְׁחַט שְׁחַטִּינָה מִיִּפְרָק
 תֵּנָה שְׁלֹשָׁה הוֹסִיף
 אֶת אֱלוֹ וְקִתְנִי
 מִלֵּה בְכוּלָּהוּ עַל אֱלוֹ
 וּפְסוּלֵי הַמוֹקֵדְשִׁין
 וְאֵלּוֹ שְׁאִין שׁוֹחֲטִין

וְיֵשׁ מִצְפֵּיִם דְּקֻאֲלֵמֵרִין בְּסֻמוֹךְ הַיָּד
 מוֹס וְגַבִּי קִלְלוֹת יֵשׁ נִקְטִי וְזוֹ אֵף וְזוֹ
 שִׁילָקָה בְּגֵרֵב וְאִפְּלוֹ בְּחֶרֶס דְּקֵשָׁה
 טַפְּסִין: **אָלָּה** תִּלְתָּה הוּא יֵשׁ בּוֹ.
 דְּקֵרָא דְּגַבִּי מוֹמִין דְּלִרְשִׁינָה צִיָּה זֶה
 הַחֶרֶס דְּגַבִּי מִצְפֵּיִם יֵשׁ וּמִצְבּוֹן לְמַחֲשֵׁב
 לֹא מִצְבּוֹן וְיֵשׁ מִצְפֵּיִם וְיִמּוֹן
 דִּישׁ מִצְפֵּיִם לֹא מַחֲשִׁי וְאִם נִתְרַפְּאוּ
 מִמֶּנּוּ הַמַּלְאָכִים שְׂמָה מַעֲשֵׂה נֶס הִיא
 יֵשׁ לְתוֹמָהּ הֵא שְׁחִין מַלְאָכִים דְּנִכְתֵּב
 בְּרִישֵׁיהֶם דְּקֵרָא דְּקִלְלוֹת יֵשׁ מֵאֵן נִיְהוּ
 דְּגֵרֵב וְחֶרֶס שְׁאִין לֵהָא רְפוּאָה
 צִהֵהוּ קֵרָא כְּתִיבִי:
 אִילִימָה

הפנימיות שנפגמו ^א אבל לא שנעקרו יובעל גרב ובעל
קן וחולה ^ב ויטעבדו ^ג בו עבירה ושהמית
ע"פ הבעלים ^ד ויטומטום ואנדרוגינום לא במקדש ולא
אין לך מום גדול מזה וחכמים אומרים אינו בכור אלא
לא והכתיב ^ה גרב באורייתא וחזוית לא והכתיב ילפת
זה החרס ילפת זו חזוית המצרית ואמר ר"ל למה נקרא
ולכתב עד יום המיתה בשלמא חזוית אחזוית לא קשיא
אין בחזוית דעלמא אלא גרב אגרב קשיא גרב אגרב
הא ביבש לח איתסי יבש לא מיתסי ולח מיתסי
מין מצרים ^ו וגו' ומדכתיב ובחרס הרי גרב לח אמור
להרפא אלא תלתא הוו דקרא יבש בין מבפנים בין
וין ומבפנים ^ז דמצרים יבש מבפנים ולח מבחוץ דכתיב
עבועות) באדם: והוקן והחולה והמוזהם: מנהני מילי
הכשבים [או] מן העזים ^ח פרט לוקן ולחולה ולמוזהם
^ט למעוטי זקן דלא הדר בריא אבל חולה דהדר בריא
עוטי חולה דלא אורחיה אבל זקן דהיינו אורחיה אימא
למעוטי הני דכחשי אבל מוזהם דלא כחיש אימא
וזהם משום דמאס אבל הני דלא מאסי אימא לא
יורה וכו': מנא הני מילי ^י דת"ר ^{יא} מן הבהמה להוציא
להוציא את הנעבד מן הצאן להוציא את המוקצה ומן
^{יב} הני בני קמלא נינהו ע"פ עד אחד או ע"פ הבעלים
קדש לא דילמא נקבה היא במדינה לא דילמא זכר
לא אנדרוגינום בשלמא במקדש לא דילמא נקבה היא
זכר הוא תעשה נקבות ^{יג} חריץ וישחוט ^{יד} עלה אמר
וין או שבור חרוץ דומיא דשבור מה שבור במקום
עצם רבא אמר בלא שבור נמי לא מצית אמרת
מומא דאי סלקא דעתך ^{טו} הוי מומא כיון דאמר ^{טז}
חריץ דכתיב ^{טז} ומראהו עמוק מן העור כמראה
וליכתב רחמנא חרוץ ולא בעי גרב ^{יז} ואמינא חרוץ
גרב דמאס לא כל שכן כתב רחמנא גרב למימר
הוי מומא: ^{יח} (רבי ישמעאל אומר אין לך מום גדול
חרוץ דומיא דשבור לא אמרינן כרבא נמי לא אמר
מינכרא אבל היכא מינכר ^{יט} מום רע קרינא ביה
בעי

ידו מעזמן דשזב אין נסקלין הבהמות לדמדה בקסם פטור: דימחא
 בצבורה וקמייית חולין בעזרה: וישט עניש. דהא כתיב חרוץ
 י גרז זה החרם. ודלי מייחר חריץ (ש"ס נגע עניש) ופסיב בגמס
 הילכך ליכתב חריץ דמשמע במקום בשר נמי הוא מוס אף על גב
 ד לא היו מומח היכא דלא מייכר חריץ כל כך כנקבות של בהמה:
 16

גמ' קפז העליון. (ט) קפז קשר העליון היינו ארכובתו מקום חבור השוק והיכר ולא קפז התחתון סמוך לפרסות: **כנגדו בגמל ניכר.** שהגמל יש לו כנגד ההרכובה (י) עכס בולט לחזק לשון מורי בשמיטת חולין. ל"א שמעתי^(י) כגון שזב גמל מנעת עד אותו ערקוס: וקסינ ואסי **דיחידא.** משום דאמרן לעיל [מ.] לא שמענו (כ) כו' ואלא את אלו הראשונים שמנה ציבנה והדר תנא אחרת במומין שאינם ציבנה אלא 'יחידאי' קאמר לכו כגון ר' חנינא בן אנטיגנוס ור' חנינא בן גמליאל וס"ד פליגי רבנן עלייהו להכי הדר וקסמ אכולהו על אלו מומין

מסורת הש"ס

[illegible]

תורה אור השלם

1. עקרת את שבור את חרור
 ו יבלת את ארץ ל יפלת
 2. חת קרובו אלה ל ואשה
 3. את חתול מהרע לע המהב
 4. יקורב כם ל
 5. יכח י בלשו מררים
 6. ובגרד ובדס
 7. ובאשר לל חולל חרפא:
 8. ברם כם ל
 9. חרקת את פח הבבבן
 10. ועמדו לפני פתח חורק
 11. את משה חשמוקיה
 12. שחן אבעבעת פח בארן
 13. שבות ט
 14. ובבדוקה:
 15. ואם מן האנן קרננו מן
 16. הבשבים מן העשים
 17. לעלה זכר ממין קרננו:
 18. וקורא א
 19. דבר אל שישאל
 20. ואמרת אלום אדם י
 21. קרירי כמם קרנו ל י מן
 22. המהב מן תדקו ומן
 23. האנן חקירבו את
 24. וקורא א
 25. קרנא חכנת מן תנבע
 26. ודע מרואו ענק מן חרמ
 27. ובו עקב חל י ועמד
 28. את חכנת חרן את חרע
 29. חראש את חוקן חר:
 30. וקורא י ל

מוסף רש"י

[illegible]

(ב) חרוץ דחרס משמע חרוץ. להכי כתב רחמנא גרב למימרא דגרב לא משום חרוץ פסול דגרב הוי במקום בשר. וחרוץ במקום בשר דשבוור לא אמרינן אלא דאפילו במקום בשר הוי חרוץ. וכרבא לא אמר

שיטה מקובצת

אמינא חרוץ כו' כל שכן להכי כתב: עול ידילמא ה"מ היטא: עול אחד ברביעיה ובנחגיה חס"ד: עול זכר הם: ית דקרא דגבי ממוץ: עול האי דכתיב בקילות ובגור: עול ד"ה תמיני כי נמחא כמאן ושיחא אחר ד"ה ובתיב: עול היינו מה שביא: עול השכנים מן הערים קרא: עול וגרי ודרשינן מן (לצורך תקרובת) [הנצאן וכו']: עול ידילמא הני מילי דרייקינן: עול דמשמע ליה דקרא דנקט: עול קלות נמי נקט: עול הו חול מן כמכפנים ויבש מבחור לא ומדכר האי ידילמא און גרילת ויבש גריר. עול דגבי: עול מבכפנים ובחור דמנציינס דהיינו דכתיב בקילות בגור ובחורש כמכפנים ויבש: עול עמי ידיר: עול

א) שמענו אלא את אלו: ב) חותין חי' חס' ל"ז ע"ב: ג) שנפגמו ושגגומו ובעל ורבו והשאר נמחק: ד) זקן (ממוט דף עט: ט) באורייתא ודמיה גרב: ה) מצרים ומכחורים ובגרב ובחור: ו) וגו' נמחק: ז) וכביש אשר לא תוכל להרפא אלא תלהט גוניה ויהי דקרא כיש בין מפתנים בין מחבון דמצרים לח מחבון רוב מפתנים דאמר ריב"ל שחין שהביא הקדיש"ה המצרים לח מחבון ויבש מפתנים דכתביה